Ч. 83. Чернівції, вівторок дня 1. (13. серпня) 1895. Рочник XI

ПЕРЕДПЛАТА
на „Буковину“ разом з ілюстр. додатком „Неділя“ виносить:
на цілий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
„ місячно — „ 85 „
для заграниції 15 рублїв або 24 франків.
Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі ґазет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ:
у вівторок, четвер, суботу і недїлю.

Редакция і Адмініcтрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2), куда всї дописи адресувати належить. — Бюро редакциї отворене щодня від 8. рано до 8. вечером.

ПРОВІНЦИЯ.

II.

Чим же, питаємось, ріжнять ся погляди стрийских опозиціонїстів від львівских? Львівскі під проводом п. Романчука не знають або не хотять знати иньшої причини нашої немочи, як тілько таку, що всхідна Галичина „терпить на рід хронїчного стану виїмкового“, що в нїй панує ворожа система, котра — як казав п. Романчук в радї державній — „кождий свобідний і самостійний розвій Русинів придавлює зелїзною рукою і штучними средствами пробує ослабити їх та підчинити пануючій партиї польскій“. Відколи п. Романчук вступив на дорогу опозицийну, всї відзиви его і прихильників роблять вражінє таке, як би всему нашому лиху було винно лише правительство, Поляки, ворожа система, гнет, переслїдованя, а ми, Русини, були тілько невинною жертвою людскої злоби. Ми нїби-то працюємо, тілько правительство і Поляки нам перешкаджають...

Аж тут стрийскі полїтики на перекір львівским кажуть: „Не дивуйте ся, що панує така ворожа система, бо доки ми слабі, доти з нами нїхто не буде числити ся: ми мусимо самі все собі виборoти!“ Атже такий відзив підкопує відразу вартість всїх нарікань з центра львівского! Отже не диво, що *Дѣло* не передруковало мотивів появи *Стрийского Голосу* а *Галичанинъ* випустив у себе з тих мотивів найважнїйший і згідний з нашим погляд, що хоч нам все належить ся, але ми таки все мусимо собі виборoти. Поставленє справи в такий спосіб не тілько не може разити прихильників полїтики п. Барвіньского, котру витворила конечна потреба, але ще й оправдує сю полїтику, хоч не ставить еї як непомильну і гідну наслїдуваня. Становище прихильників полїтики п. Барвіньского не єсть витвором штучним, але льоґічним висновком нашої немочи; будь у нас сила, що-найменче така, як у Молодочехів, а посли наші не потребували би нїкому кланяти ся і просити; они тодї могли би ж а д а т и, хоч таки мусїли би числити ся з ріжними обставинами.

В виду того пустословним баламутством вважаємо дальший висказ *Стр. Голосу*, що „серед загалу Русинів стрічають ся нинї голоси, котрі стремленя до консолїдациї пятнують яко блудний крок полїтичний, а навіть яко зраду. Солїдарність Русинів стала в деяких сферах насьмішкою, котрою згірдно обкидує ся тих, у котрих висока полїтика утилїтаризму не забила ще памяти про основні правила динаміки. Факт сей єсть проявою крайної деморалїзациї і наглядним доказом панованя привати личної чи партийної (бо і партийний інтерес, коли ослаблює загальну силу народа, сходить на привату) над понятєм загального добра“. Ми раді би знати, кого властиво *Стрийский Голос* має ту на думцї? Ми кажемо рішучо, що навіть урядова часопись руска нїколи не виступала против консолїдациї здорових сил руских, у котрих метою єсть добро рідного народу. Висказ сей стрийских полїтиків уважаємо пустою фразою.

Рівно-ж пустим балаканєм вважаємо і сей уступ *Галичанина:* „Появленіе сей газетки произведетъ настоящій Katzenjammer въ тѣхъ сферахъ, которыи на розбитіи галицкой Руси хотѣли пріобрѣсти себѣ лавры и нѣтъ сомнѣнія, що нынѣ-завтра появятся въ письмахъ издаваемыхъ на-счетъ рептильныхъ фондовъ, рѣзкіи и острыи напады и доносы на гг. Олесницкого, Охримовича, Давидяка и вообще всѣхъ тѣхъ людей, которыи то новое періодическое русское изданіе привели къ жизни. Напады такіи должны непремѣнно появитись въ органахъ рептильного фонда, такъ якъ „Стрыйскій Голосъ“ не печатается фонетикою и притомъ высказалъ въ первомъ своемъ ну-

---

Маленькі фотоґрафії ВЕЛИКИХ ЛЮДИЙ.

—о—

(Конець.)

— Не доводило ся... до нашого бачте глухого кутка доки дійдуть нові теориї, дак у вас вони вже зовсїм старими стануть.

— На превеликий жаль се правда.. А от ще що спитаю вас: Я з роду на селї не жила: чи я в свому творі не поменьшила народнїх скорбот? великі вони в народї?

— Сего не скажу: на селах я не часто буваю; нарід і його житє морально-духове не гаразд відаю...

— Але-ж чували про те?

— Звістно чував... але коли-б сам, очивисто... лїпше-б впало в вічи. Гадаю одначе...

— Що скорбот много? — перебила поетка.

— Так єсть!... много... — відповів я коротко і нахилив ся взяти бриль та йти швидче, бо почував таке роздратованє нервів, що про біг — треба було перекусити. А поетка того не тямила, взяла мого цилїндра і мовила:

— Дозвольте ще трошки помучити вас. От я ще проситиму вашої ласки послухати мої вірші, коротенькі вони: „Про що думає мужик?“

У мене засвербіло за вухом; але я й виду того не подав; да таки й неввічливо-б було; я сїв, а вона читала:

Біля води.

„Йду повз річки суходолом
На річку дивлю ся,
Та думаю: чи без гроший
Я з річки напю ся?

— Скажіть: чи може мужик справдї так думати?

— Як до мужика...

— Нї, взагалї мужик? Бачте, я властиво хотїла сказати, що у мужика усе куповане, а куповати йому нї за що... Чи думка моя виразна?

— Ба! ще й як! наче олива на водї!

Поетчині очицї спинили ся і впили ся в мене немов дві зеленковаті пявки. Певна річ, коли-б вони були ще трошки постояли нерухомо, так би огонь їх приязний примусив би мене повинити ся і признати ся, що я злукавновав, що думка „Біля води“ зовсїм невиразна. Хвала Аллахові — поетчині очицї швидко заметушили ся і у мене полекшало на серцї... Поетка перечитала ще кілька коротеньких „мужичих думок“. Бажаючи швидко дійти до краю несподїваного „лїтературного дня“, я нї вчому не змагав ся, тілько притакував... А їсти — їстоньки аж-аж як хочеть ся...

— Ще одну хвилечку подаруйте менї: яка ваша думка про призначенє поетів?

— Та що се я на іспитї, чи що? — кажу я собі на думцї —.. як би його швидше вирвати ся? — і кажу до неї:

— Призначенє поезиї і поетів... Як би вам сказати?... про се здаєть ся на цїлий сьвіт однакова думка: будити і зрощувати між людьми любов до людей, до правди, до волї, до всего чистого, прекрасного, благородного.

— Так, так, так! любов, любов, любов тай ще любов; але бачте — се все самі слова і абстракти, коли ми не постановимо собі, що всю оту любов повинні ми — поети — плекати на ґрунтї економічному. А щоб на сему ґрунтї — єдине певному — посїяти і зростити любов, ми мусимо роз'ятрювати болячки економічної несправедливости, роздувати ворогованє проти тієї меньшости, з ласки якої пишаєть ся несправедливість економічна.

— Одначе-ж та меньшість — те-ж л ю д е і ми повинні їх любити,.. А тут виходить і любов і ворогованє...

— Що-ж діяти! противоріч не минуча.. без неї не обійдеть ся.. А нуте-ж скажіть менї: Яким чином знївечити несправедливість між людьми і тим самим зразу вигоїти народнїй сум, скорботи і всякі бідованя?

— Звістно чим! Гм!... треба ужити якої найрадикальнїйшої реформи усего житя людського во всїх його сферах..

— Так, так, так! — заторохтїла поетка — я давно се кажу... Нуте добре!.. Але-ж як до тієї реформи взяти ся?

— Про те не скажу.

— От бачте і всї ви такі! Коли тримати ся теорий Маркса, хоча вони де в чому задля нас уже пристаріли... Маркс каже...

— Пропаща тепер моя утроба — думаю собі — як почнемо цїдити Маркса, дак зовсїм моя утроба охляне. Що менї діяти? Оце саме

мерѣ здоровую програму“. Доноси — то ремесло *Галичанина* і в тім він конкурентів не найде. А що-до здорової проґрами, то нехай Русини виконають єї так як треба, а москвофілів разом з *Галичаниномъ* за короткий час не стане. Не розуміємо радости сеї ґазети з тої причини. Що-до нас, то коли ми — як сказано — на причини нашої немочи дивимось разом зі *Стрийским Голосом* однаково, коли ся ґазетка старає ся загріти Русинів до праці, щоб мали силу, то ми тому не можемо бути противні, тим більше, що за національні пересьвідченя д-ра Олесницкого і п. Вол. Охримовича, редактора сеї ґазети, не боїмось. Нехай тілько і москвофіли підуть за прикладом д-ра Олесницкого і п. Охримовича хоч би в тім напрямі, щоби свої видавництва видавали в народній мові, такій, в якій видає ся *Стрийский Голос*, то ніхто не буде противитись такій консолїдациї. Тілько-ж в таку уступчивість москвофілів ми не віримо, а їх радість з появи *Стрийского Голосу* вважаємо облудною.

Кождий Русин може згодити ся і на таку загальну проґраму, яку *Стрийский Голос* поставив. І ми стоїмо за вихіснованєм свобід конституцийних і за найдальшим розширенєм їх. Чи в тій цїли першим жаданєм всїх Русинів мало би бути загальне, безпосередне, тайне голосованє, то річ погляду; ми не віримо в се, щоби наш нарід, з політичним житєм ще доси майже зовсїм не обізнаний, потрафив тепер з того скористати.

І ми єсьмо за піднесенєм економічного добробиту селян і міщан і ми не виступали нїколи против аґрарних реформ.

„Всї Русини, — сказано дальше в проґрамі *Стр. Голосу* — мусять стояти за повною автономією і независимостию нашої народности в тих границях, в яких служить та независимість другим нинї упривілейованим народам нашої держави, т. є. щоби о наших правах і потребах рішали ми самі а не були зависимі від ласки постановлених над нами кураторів“. (Постараймо ся о силу, а не будемо мати кураторів! В прочім згода!).

„Всї Русини мусять безусловно стояти за найточнїйшим виконуванєм прав язикови нашому вже признаних і за як найдальшим розширенєм тих прав в дорозї закона. В виду того, що нашому язикови признана конституциєю повна рівноправність, не можемо признавати нїяких концесий там, де лише реалїзує ся се управненє, і то в таких дрібницях як написи або паралєльки (!), а противно — мусимо жадати переведеня сеї рівноправности в дїйстности а то передовсїм через заведенє руского язика яко урядового у всїх урядах а яко викладового у всїх заведенях наукових всхідної Галичини“. Erklären sie mir, Graf Oerindur, diesen Zwiespalt der Natur! Перше каже ся, що хоч нам все належить ся, але ми мусимо все собі виборoти, значить навіть такі „дрібницї“, як написи і паралєльки, а тут знов каже ся: „в виду того, що нашому язикови признана конституциєю повна рівноправність, не можемо признавати нїяких концесий“ і т. д. Правдивий circulus vitiosus! Та що з того, що конституция признає нам рівноправність, коли сам *Стр. Голос* каже, що треба все собі виборoти! Єсли нам так трудно виборoти собі зневажувану паралєльку (таку саму, як та в Цілеї, через котру цїлий парлямент розбив ся), то кілько-ж то сили потрібно, щоб зажадати формального роздїлу всхідної Галичини від західної! В якій би формі і проявила ся та повна рівноправність — ми також за нею, але пробі! зрозуміймо уже раз, що доки не будем самі писати до властий по руски, доти власти не будуть нам відписувати по руски; доки позваляємо, що права нашого язика нарушуємо ми самі (у нас москвофіли), доти не дивуймо ся, що иньші хотять нашим коштом жити; доки не маємо своїх професорів і урядників самих щирих Русинів, доти не можемо користати і з рівноправности в судах і школах. Загальна рівноправність складає ся з таких „дрібниць“, як паралєльки, написи, викладовий руский язик в поодиноких руских школах. і т. п. Хто виборов одну таку „дрібницю“, той помагає загальній рівноправности. Висьміванє таких „дрібниць“ сьвідчить просто о наслїдуваню окликів людий незрілих полїтично. Нехай би нам нинї відступили всї уряди і школи у всхідній Галичинї, ми не могли-б їх заповнити своїми людьми, бо їх не маємо тілько. І знов виходить на наше: перше постараймо ся о силу, а потім борім ся!

„Всїх Русинів вкінци задачею есть: всїми силами піддвигати просьвіту руского селяньства і єго горожаньске самопізнанє під окликом: все з народом, через нарід і для народу!“ — Се остатна точка проґрами стрийских полїтиків, котрі сподївають ся під свій прапор стягнути всїх Русинів. І против сеї точки нїчо не можемо мати. Розуміє ся, на проґраму в таких загальних нарисах — поминувши деяке неясне мотивованє — кождий Русин згодить ся. Иньша річ, як ту проґраму будуть розуміти москвофіли: яку они просьвіту вважають потрібною для народу, для якої мови мають боротися о рівноправність і т. п. Grau ist alle Theorie! В практицї може показати ся, що далеко не всї Русини згодились би на сю проґраму. А вже в що як в що не віримо, то в се, щоби пп. Маркови, Мончаловскі, Луцики, Процики, Войтїховскі і ріжні иньші „Русини“, стали такими Русинами, як пп. Олесницкий і Охримович. Стрийскі полїтики на підставі своїх місцевих відносин може занадто оптимістично дивлять ся на такі відносини в цїлій Галичинї. Може в Стрийщинї др. Олесницкий годити ся і працювати разом з о. Давидяком, видавати разом часопись в народній мові, але з того ще не виходить, щоби так всюди могло бути. Цїлі лїта досьвіду навчили нас, що в спільну роботу народовцїв з москвофілами вірити годї, а коли ту віру хоче *Стрийский Голос* підтримувати дальше, то робить злу прислугу руcкій суспільности. Коли москвофіли воювали против руской ґімназиї в Коломиї, то видко, они собі руских ґімназий не бажають. Коли они для баламученя дїтвори видають свій „Букварь“, то видко, що они таких шкіл, як дотеперішні народні, не хотять мати. Коли они против народовских *просьвітних* товариств ставлять свої і спиняють їх роботу, то видко, якої просьвіти бажають они нашому народови. Одним словом, в щирість згідної роботи москвофілів з народовцями вірити не можна.

На щастє, сю акцию стрийских полїтиків з їх гнучкою проґрамою, котру москвофіл може толкувати собі по своєму, ми вважаємо лише передвиборчим маневром, котрий має на цїли, щоби др. Олесницкий і о. Давидяк стали послами. З самого-ж факту, що полїтичний осередок у Львові стратив свою повагу, ми не маємо причини тїшити ся. Се вода на млин москвофілів, котрі всюди раді підтримувати роздор, хоч би й поміж опозиціонїстами.

те, що приказка каже: Попав ся, жучку, до поетки в ручку... Всї сьвяті, визвольте мене!..

Чи справдї сьвяті вчули моє благанє, чи вже сама доля змилoвала ся наді мною, не відаю; але в ту саму хвилину, коли душа моя стогнала, а утроба скіглила, прийшов кабанкуватий чоловік: під обома пахами у його було повно кошиків, та все такі зґрабні... Поетка весело його повитала. Я тимчасом почав прощати ся.

— Нї, нї! не можна, не пущу вас.. затримаю ще кілька хвилин.. Та що се-ж я!... Досї не познаємила вас. Наш поет-публицист Перістенький.

Я поклонив ся. Перістенький протяг до мене руку і подивив ся на мене таким поглядом краніона, що я аж присїв.

— Дещицю чув про вас — мовив Перістенький. — Ви з Галичини здаєть ся? — спитав він у мене.

— З роду там не був.

— Що ви, Перістенький! — озвала ся поетка усьміхаючись — пан Лепер з Кобеляк..

— Я се знаю, що з Кобеляк; та хиба Кобеляки не в Галичинї?

Поетка трохи почервонїла; я подивив ся на долівку, а Перістенький мовив:

— Я досї був певен, що Кобеляки в Галичинї... а се-ж там і „Народ“ видаєть ся?

— То в Коломиї — швидко перебила поетка публициста.

— Так, так, так! — полагодив ся Перістенький, вдаривши себе долонею по чолу — от память! чисто як решето!... Ну, як таки! з голови вилетїло, де Кобеляки!... сам же скільки разів там був! Тепер згадав! наче на долонї бачу ті ваші Кобеляки: здоровенне село на самому березї Днїстра, здаєть ся в Бобруйському повітї...

Поетка мовчала, а мене досада взяла, що моє рідне місто, славне на цїлий сьвіт кавунами, так знехтоване, що навіть зьвіринецький публицист його не знає! Ображений патріотизм мій примусив мене промовити:

— Кобеляки — повітове місто в Полтавщинї, Бобруйск — фортеца в миньскій ґубернї, а ріка Днїстер тече на Подолї...

— Так, так! з моєї старої голови клопіт щоденний все повиганяв...

Я бачив, що поетцї якось нїяково і знов почав прощати ся. Вона не змагала ся, тільки прохала „зробити велику ласку і ще раз провідати її“...

Я обіцяв і необзир побіг до росторону..

Михайло Лепер.

НОВА УСТАВА

о поступованю в процесах цивільних.

Рішенєм з дня 1. серпня с. р. потвердив цісар незвичайно важну уставу о т. зв. процедурі цивільній, т. є. о способі веденя цивільних процесів, в котрих спорять сторожи о справи маєткові.

Ся устава почне обовязувати мабуть від р. 1898 або 1899.

Справедливо кажуть, що ся устава викличе великий переворот в судівництві, бо заводить таку зміну в веденю процесів, що они не будуть зовсім подібні до теперішного веденя справ судових. Доси в тих спорах писано т. зв. реплїки, дуплїки і триплїки і т. д., спори могли тягнути ся цілими лїтами а коштували так богато, що і виграючого і програючого процес майже зовсім руйнував. Тепер же та писанина має устати, а на єї місце заведе ся поступованє устне і безпосередне — таке майже, як тепер при розправах карних або в справах цивільних баґательних.

Обіцюють, що такий спосіб веденя процесу буде коротший і дешевший і що лекше буде можна найти справедливість, тим більше, що судия не буде звязаний приписами права щодо вартости доказів, але буде міг оцїнювати їх опісля свого пересьвідченя. Кажемо нарочно, що „обіцюють", що так буде, бо чи все те справдить ся, то покаже аж практика.

Одно здає ся певним, а іменно, що процес буде тревати коротше, а то длятого, бо не буде так богато писанини, тільки поступованє устне і розправа безпосередна, явна. Нинї, як звістно, процеси карні і баґательні задля явної і безпосередної розправи кінчать ся скоро — подібно буде тепер і при процесах цивільних.

Иньша річ, як буде з коштами процесу і з самою справедливостию, позаяк устава заводить примус адвокатский, отже спірні сторони будуть мусїли мати адвокатів, чого доси не все було потрібно, бо хто міг і хотів, той обходив ся без адвоката, то з того можна судити, що кошти таких процесів будуть значні. Тепер нераз адвокати, бодай декотрі, при росправах карних кажуть собі платити по 100, 200 і більше зр.; отже так само будуть могли жадати і при розправах цивільних. А без адвоката годї обійти ся, бо люди самі не могли би справ докладно роз'яснити. Стемплїв також буде треба, а як буде з комісиями, то що йно покаже ся.

Словом, чи новий спосіб веденя процесу буде дешевший, се що-йно покаже ся з практики.

Найванїйше питанє таке, о скілько через то нове поступованє „осягненє справедливости буде лекше"?

Доси було так, що право рішало, котрий доказ добрий і о скілько можна єго приняти. Судия мусів держати ся сего припису і не міг відкинути доказу, котрий право вважало доказом і вистарчаючим. Деколи було з тим зле, бо в праві годї все передвидїти, отже судия може деколи лучше оцїнити вартість доказу нїж писане право.

Відтепер важність доказів буде судити і оцїнювати сам судия, отже може уважати їх за добрі, або за недостаточні. Словом, доси оцїнюванє справедливости залежало від писаної устави, а тепер буде залежати від судиї і від требуналу судиїв; процес не буде опирати ся на мертвім, але на живім материялї.

Отже з тим може бути добре, а може й буде зле. Добре буде, коли судия совістний і належно осьвічений та досьвічений, але буде дуже зле, як судия такий не буде. Відчувають то всї і тому згідно кажуть, що до доброго користаня з нової процедури треба нам добрих судиїв — отже правительство повинно збільшити число судиїв і добре їм платити, щоби могли свої обовязки сповняти совістно, инакше справедливість на тім потерпить. Але чи то вистарчить мати „більше" судиїв і добре їм платити? Коли здає ся, що тут ще потрібно, щоби судиям видавано як найсправедливійші кваліфікациї, без огляду на всякі протекциї, щоби судиї могли бути справдї бездоганними жерцями справедливости.

Дрібні вісти.

Чернївцї, дня 2. серпня 1895. р.

Буков краєвий президент ґр. Ґоес вертає в четвер, дня 15-го с. м. назад до Чернївців з своєї відпустки.

Іменованя. Управитель міністерства просьвіти іменував провізоричного учителя IV-ої ґімназиї у Львові, Роб. Клеменсевича дійстним учителем при тім заведеню.

Перенесеня. Намістник Галичини переніс ц. к. концепістів намістництва: Адольфа Пуницкого з Ярослава до Чорткова, Жиґм. Кречмера з Чорткова до Ярослава, а практикантів концептових намістництва: Стан. Токаржа зі Львова до Снятина і Людв. Виковского зі Львова до Стрия.

Товариство взаїмних обезпечень „Днїстер" видало в місяци липни с. р. 3.245 важних поліс на обезпеченє вартоси 1,605.214 зр. (попереднього року в липни було 1.749 поліс на 893.611 зр. обезпеченої вартости). Разом від 1-ого січня до кінця липня 1895 єсть 17.064 важних поліс на обезпеченє вартости 10,034.869 зр. (в тих самих сїмох місяцях попередного року було 10.382 поліс на суму обезпечень 6,567.420 зр.). — Шкід прибуло в липни с. р. 39 випадків, отже разом з попередними було до кінця липня с. р. 250 випадків шкід, з котрих виплачено вже 241 шкід, в двох випадках виплату здержано, а 7 шкід власне лїквідує ся. Сума всїх тих 250 шкід виносить 47 процент від суми чистої сегорічної премії.

В міскім театрі в Чернівцях зачали ся вже роботи для слїдуючого сезону. Мабуть не вдасть ся вже сеї осени запровадити електричне осьвітленє, і тому директор Льове дав старі кулїси відновити і взагалї приготовляє все, щоби в день 4-го жовтня розпочати новий і, надієммось, забавний сезон сценїчним жартом „Подорож на всхід".

Рільниче товариство кредитове основали дідичі Криштоф і Михайло Богосевич в Рускім Банилові на Буковинї. Коренний капітал виносить 500.000 зр

Посол Юліян Романчук складав дня 9 го с. м. в салї ради повітової в Калуши справозданє посольске. В справозданю спімнув посол о престациї обшарів двірских і громад на народні школи, дальше о допущеню заступника обшару двірского і ради повітової до місцевих рад шкільних. В першім разї не добачає посол особливого улекшеня для громад, бо громади не будуть платити о цїлих 24 злр. річно меньше; а в другім разї після гадки посла громади втратили зовсім свій вплив на ради місцеві. Дальше вказав посол на недовершену реформу виборчу. — Перейшов відтак до дїяльности руских послів в радї державній і скаржив ся, що нечисленні рускі посли не мають майже ніякого впливу, бо навіть одинокий посол робітничий має більше значінє як они. Позаяк з послами з Галичини не можна було дійти до порозуміня, то рускі посли удались просто до правительства. Дещо зискано, але знов таки посол Романчук з того не задоволений і тому він перейшов в опозицию, бо-ж preцінь „система не змінила ся". Більшість руских послів не пішла тою дорогою що п. Романчук, але єму здає ся, що лїпше нїчого не дістати, як „з ласки". Правда, посол тут зовсім не доказав, чи справдї всї иньші рускі посли виєднують для Русинів все „з ласки", чи скорше в дорозї пертрактаций з правительством. Вкінци посол представив справи, якими рада державна занимала ся, іменно покінчену реформу процедури цивільної, і недокінчені реформи податкову і виборчу. З двох перших реформ посол задоволений, бо приносять селяньству деякі полекші, але правительственна реформа виборча, то таки зовсім нїчого не варта. — Селянин Петрів з Підмихайла зробив закид послови, що по єго проголошеню проґрами в 1890 р. настав між Русинами роздор, на що посол відповів, що той роздор був вже перед тим, от як при виборах 1885 р., та пр. коли не хотїли посла приняти в члени „Народного Дому". Та посол тим не зражав ся, з противно „був завсїгди за помиренєм і порозуміньєм партий, однак завзятїйші з старорускої партиї перебивали всяку роботу в тім напрямі. Стараймо ся вирозуміло поступити, шануймо наші народні сьвятощі, докладаймо силу до підвигненя народу, а прийде до згоди". Стара вже та байка: завзятїйші (читай: проводирі) з старорускої партиї (читай: москвофільскої клїки) перебивають народовцям всяку щиру роботу, але будьмо вирозумілими й не робім собі з того нїчого, лише подаймо їм, тим ренеґатам, руку до згоди, аби они на нас не гнївали ся!!

Страшна смерть. У Львові хотів для 7-го с. м. 14-лїтний рiзничий термінатор Люзер Айхель переїхати ся на вальку, котрого маґістрат уживає до убиванє камїня. Але упав так нещасливо, що край валька перейшов єму через голову і в одній хвили роздавив єї. Хлопець погиб на місци. Майстер Ноя Ветеря не зголосив ся по покійника, бо бояв ся коштів похорону.

Против холєри. Буковиньске правительство розпорядило, щоби всїх подорожних з околиць Ряшева і Гусятина (в котрих то місцевостях лучило ся кілька підозріних випадків) піддавати пятьденному надзорови. Асанацию міста Чернівцї перепроваджують в кождім взглядї і всякими средствами.

Загадочний труп. На териториї громади Крушельниця шляхотска, повіта стрийского видобув 20-ого липня Іван Федишин з ріки Стрия тїло незвістної дївчини в вiцї около 13 лїт, середного віку, убрану в сорочку з грубого домашного полотна, в таку запаску і сину камізольку сїракову. Розклад тїла казав догадувати ся, що труп лежав у водї около тижня.

Висліджені злодії. Ще 1884 року дня 5. січня украдено в Будапештї з головного уряду почтового зелїзну скриню з 240.000 готївки. Отже виновників крадежи аж вчера вислїджено і арештовано, а суть ними ресгавратор Сомбор в Будапештї і Йошка Супичич, властитель готелю в Шелеве під Задаром. Підозрінє вже давно звернуло ся против Супичича, але єго арештовано аж вчера і найдено у него 80.000 зр. Супичич признав ся, що скриню украв разом з Сомбором, почім Сомбор укрив єї в своїм шинку під „Золотим орлом" в Будапештї. Сомбора і єго любовницю арештовано, але хоч крадїж буде обом злочинцям доведена, то однако они не будуть карані, бо після угорского закона карного задавнює ся злочин крадежи по 5 лїтах.

Хотів забавити ся п. Ш.. суплєнт одної з ґімназий львівских і перебрав ся в тій цїли за женщину. Приїхав минувшого тижня до готелю Цілїнґер у Відни, убраний гарно по жіночому, з темною воалькою на лици, і став бавити ся. Але та „дама" говорила, таким грубим голосом, що служба готельова почала підозрівати, чи се не мужчина перебраний в спідницю. На картї мельдунковій записала ся дама „Іванна Стунецка", жена адюнкта судового з Ряшева. Ще більше здивувала ся служба, коли Стунецка передала покоївцї перуку до фризованя. Повідомлено полїцию, а она візвала паню „адюнктову" до комісарияту, щоби вилеґітімувала ся. Ту переконали ся, що сею дамою був мужчина, 33-лїтний Ів. Ш., суплєнт одної з ґімназий львівских. Веселий п. Ш. хотів в такий спосіб — як сказав в полїциї, забавити ся. Але жарт не удав ся і „пан професор" буде мусїв тепер відповідати перед судом. Тай ледви чи буде дальше професором.

Нещастє на морю. Анґлїйский пароход „Катертун" потонув коло Сельрокс а з ним 60 осіб.

Малі бунтївники. Від часу, коли для забави малого іспаньского короля утворено в Сан-Себастиян перший баталїон дїтий, з котрим Альфонс XIII. відбував муштри, почали в Іспанії як гриби по дощи виринати що-раз нові баталїони. Кожде місто, місточко, навіть і неодно село має вже свої баталїони дїтий, котрі по науцї шкільній відбувають муштри на площах і бавлять очевидців своїми зручними оборотами військовими. Місто Ґранада пішло навіть ще дальше, бо постановило малим воякам-дїтям давати плату — мабуть на цукорки. Але о тій платї послїдного часу якось забули, і тодї малі вояки — піднесли

бунт. Они пішли до одної редакциї місцевої ґазети, щоби її поскаржити ся, а вертаючи розбили камінями три лїхтарнї міскі при дорозї.

Одурююча надгорода. В мексиканьских школах мають взірцеві ученики яко надгороду за їх пильність право курити циґаро в клясї в присутности учителя. Часом трафляє ся, що учитель на знак свого задоволеня позваляє всім курити, сам не випускаючи циґара з уст. Легко собі представити, який чистий воздух пануе в клясї.

ТЕЛЄҐРАМИ „БУКОВИНИ“.

Відень, 12. серпня. Ґазети доносять з Ґедінґу, що при вчерашних перегонах шестого полку драґонів архикнязь Йосиф Авґуст впав при перескаканю перепони з коня, а з ним два иньші офіцири. Архикнязь лише легко ранив ся в лици. Архикнязь разом з подругою був аж до кінця перегонів.

Відень, 12. серпня. Вість, подана в понедїлкових ґазетах, що в буджет на рік 1896 вставлено суму на отворенє польскої ґімназиї в Тїшинї, є неправдива.

Льондон, 12. серпня. Звістний комунїкат російский в справі Болгарии є помимо всяких заперечень правдивый. Є лиш помилка телеґрафічних бюр, котрі комунїкат Nord-a, орґану российского мінїстерства заграничних справ, подали за пізно і хотїли свою недбалість направити другим „видуманим“ комунїкатом.

Копенгаґен, 12. серпня. Царева-вдовиця горячо підпирає кандидатуру грецкого принца Юрия за князя болгарского.

Білгород. 12. серпня. Тут ходять слухи, що принц Юрий по принятю трону болгарского оголосить Болгарию независимим королївством. Російский пар буде его підпирати, бо хоче на независимім тронї болгарскім мати члена споріднeної собі родини.

Передплатників, котрі в доручуваню „Буковини“ добачать якусь неправильність або котрим не достає якого числа, просимо се зараз подавати нам до відомости. Реклямация бракуючих чисел увільнена від оплати порта.

Видає і за редакцию відповідає Осип Маковей.

З друкарнї Г. Чопа.